

[Vanggaard.]

at drage den Slags Ting frem, men jeg kan dog ikke godtd undlade i Anledning af denne Bemærkning at fremkomme med følgende. Da man i sin Tid gik i Gang med at udvide Folketingets Medlemstal, skrev jeg imod det i Pressen, men fik desværre ingen Tilslutning. Det havde været adskilligt lettere den Gang at forhindre Udvidelse end nu bagefter at foretage en Indskrænkning.

Derefter skal jeg vende mig til selve Sagen. Jeg synes, der er brugt vel mange stærke Ord om dette Spørgsmaal, navnlig har man talt en Del om Officerer og menige. Nu vælger vi jo selv dem, der skal repræsentere os, altsaa dem, der skal være Officerer, ogsaa det Parti, det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft tilhører, vælger selv sine Officerer, og Officererne vil jo ogsaa efter den ny Forretningsorden faa udmærket Lejlighed til at udtale sig. Jeg kan derfor ikke se, at Oppositionen kan blive helt trykket ned eller faa ringe Vilkaar, hvis dette Forslag vedtages.

Særlig for de menige indskrænkes altsaa Taletiden. Jeg skal senere komme tilbage til Finanslovens første Behandling og det, der kan optage Sindene dér med Hensyn til Taletiden. Men hvad er egentlig Officerer, og hvad er menige? Det lyder saa flot at udkaste det, at nogle er Officerer, og andre er menige. Men der er jo sikkert Officerer, der føler sig som menige, og der er muligvis ogsaa menige, der føler sig som Officerer, og det vil undertiden være noget vanskeligt at trække et skarpt Skel her.

Der er blevet talt om, at Redaktør Hans Jensen ved „Sorø Amtstidende“ har udtalt sig imod det foreliggende Forslag og anvendt det gamle Ord: frit at tænke, tro og tale, det er Folkets gamle Ret. Men jeg kan ikke indse, at denne Ret afskaffes ved Gennemførelsen af dette Forslag. Man kan udmærket godt baade tænke og tale frit, selv om man ikke maa tale i meget lang Tid.

Maaske er der en Del, der mener, at det er nødvendigt at bruge lang Tid til at fremsætte deres Tanker, og man kunde sige, det bør overlades til den enkeltes Selvkritik at afgøre, hvor lang Tid det er passende for ham at anvende til sin Tale. Men Selvkritikken er jo ikke lige vaagen hos os, Menneskene er ikke fuldkomne, ja, de er vel ikke en Gang saa gode, som de burde være, det gjorde i alt Fald gamle Biskop Balle opmærksom paa. Og selv om vi føler Nødvendigheden af at tale længe ved en bestemt Lejlighed, er det ikke sik-

kert, det er rigtigt, at det er saa nødvendigt, og det er heller ikke sikkert, at andre har den samme Opfattelse.

Jeg tror, at Talerne i al Almindelighed vil vinde ved en Koncentration. Disse meget lange Taler, den meget lange Tid, der anvendes til Forhandlingerne her i Tinget, tror jeg egentlig ikke virker til Frihedslivets Fæstnelse, som der er talt saa meget om. Jeg tror snarere, det virker til det modsatte. Der er sikkert adskillige Mennesker ude i Befolkningen, der faar Parlamentslede, som det kaldes, netop fordi der tales saa uendeligt og tales saa forfærdelig meget herinde.

Jeg tror, at spørger man Menigmand, vil han sige, at det var saamænd godt, om vi talte noget kortere herinde, Sagerne vilde sikkert kun faa en forsvarligere Behandling derved. Jeg tror derfor, at man bør slaa lidt koldt Vand i Blodet overfor de stærke Ord, man har brugt om den foreliggende Sag.

Jeg anser det for en Fordel, at første Behandling indskrænkes. Der er jo enkelte Lande, der slet ikke har den, og hvis der skal være noget Haab om, at Partierne, ikke mindst i denne vanskelige Tid, kan nærme sig hinanden, kan finde hinanden i et Samarbejde, saa gaar det maaske nok saa let, naar man ikke ved første Behandling, maaske undertiden unødigt, har ophidset hinanden; der er et gammelt Ord, der siger, at det ene Ord kan tage det andet. Derimod bliver der jo rig Lejlighed ved Sagens anden Behandling til at tale; det nye, der sker, er at Debatten flyttes hovedsagelig fra Sagens første til dens anden Behandling.

Tidligere, for nogle Aar tilbage, havde vi den modsatte Skik. Ved anden Behandling blev der kun talt om de stillede Ændringsforslag. Formændene holdt meget strengt paa, at der kun maatte tales om disse, saa kunde man atter ved tredje Behandling faa Lejlighed til at tale om Sagen i dens Almindelighed.

I de senere Aar er det af praktiske Grunde blevet tolereret af Formændene, at der ved anden Behandling, foruden om de stillede Ændringsforslag, ogsaa tales — hvad man tidligere først kunde gøre ved tredje Behandling — om Sagen i dens Almindelighed, og jeg tror i Virkeligheden, at det fremmer Forhandlingen, og at det kun er til Gunst for en saglig Forhandling. Det er altsaa en Skik, der har været gældende, som nu søges fæstnet ved det Forslag, der her foreligger.

Endelig kan der jo, hvis det er meget store Sager, af Formanden gøres Undtagelse fra Forretningsordenen, og utvivlsomt vil